

Πεντηκοστάριον
Χαρμόσουνον
Τὸ Ταξίδι Συνεχίζεται
μέσα στὸ Φῶς τῆς Ἀναστάσεως
πρὸς τὴν Δόξα τῶν Ἐσχάτων

■ Ἡ πορεία μας ἀπὸ τὴν Ἀνάστασι στὴν Πεντηκοστή (γ')

Τώρα ὅλη ἡ Δημιουργία εἶναι Φωτεινόμορφη
καὶ πανηγυρίζει λαμπροστολισμένη

*«Nῦν πάντα πεπλήρωται Φωτός,
Οὐρανός τε καὶ γῆ καὶ τὰ καταχθόνια·
ἐορταζέτω γοῦν πᾶσα Κτίσις, τὴν Ἔγερσιν Χριστοῦ,
ἐν ᾧ ἐστερέωται.»*

Σήμερα τὰ πάντα, καὶ ὁ Οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ καὶ ὁ Ἄδης, ἔχουν γεμίσει ἀπὸ τὸ Φῶς τῆς Ἀναστάσεως· ὅλη λοιπὸν ἡ φωτισμένη καὶ ἀνακαινισμένη Κτίσις ἄς ἐορτάζη καὶ πανηγυρίζη τὴν Ἀνάστασι τοῦ Χριστοῦ καὶ Σωτῆρος μας, **στὸν Ὅποιο** καὶ διὰ τοῦ Ὅποιου ἔχει στερεωθῆ καὶ μένει ἀκλόνητος.

Ὅσιου Νικοδήμου Ἀγορείτου,
Ἐρμηνεῖα εἰς τὸ τροπάριον α' τῆς Ὁδῆς Γ'
τοῦ Κανόνος τοῦ Πάσχα,
Ποιήματος Ἁγίου Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ

Πρωτύτερα ἀπὸ τὴν εἰς Ἄδου κατάβασιν τοῦ Κυρίου, τὰ μὲν Ἐπουράνια Τάγματα τῶν Ἀγγέλων **δεύτερα Φῶτα** ἦτον, μεταδοτικῶς φωτιζόμενα ἀπὸ τὸ **πρῶτον Φῶς** τῆς Τρισηλίου Θεότητος·

ὁ δὲ Οὐρανὸς τοῦ Οὐρανοῦ, ἦτοι ὁ καλούμενος ἐμπύρινος Οὐρανός, τόπος ἦτον **Φωτός** καὶ αὐτός, ἐπειδὴ ἦτον κατοικητήριον τοῦ Θεοῦ τοῦ **Πρώτου καὶ Ἄκρου ὄντος Φωτός**: «Ὁ Οὐρανὸς γάρ, φησί, τοῦ Οὐρανοῦ [ὁ ὑπέρτατος Οὐρανός] τῷ Κυρίῳ» (Ψαλμ. ριγ' 24)·

ἡ δὲ γῆ καὶ τὰ ἐν τῇ γῇ ἐφωτίζοντο ἀπὸ τὸν Ἥλιον καὶ Σελήνην καὶ ἄστρα·

μόνος δὲ ὁ Ἄδης ἦτον φωτὸς ἔρημος, καὶ σκότους τόπος φοβερώτατος·

Ἦθεν περὶ αὐτοῦ ἔλεγεν ὁ Θεὸς εἰς τὸν Ἰώβ: «Ἐν ποίᾳ δὲ γῆ αὐλιίζεται τὸ φῶς; σκότους δὲ ποῖος ὁ τόπος;» (Ἰώβ λη' 19).

• **Ἄ**φ' οὗ δὲ ὁ Χριστὸς ἐκατέβη εἰς τὸν Ἄδην, τότε καὶ ὁ Ἄδης ἐπληρώθη ἀπὸ τὸ **ἄδυτον καὶ ἀνέσπερον Φῶς τῆς Αὐτοῦ Θεότητος.**

* * *

• **Ταῦτα** λοιπὸν ἠξεύρων ὁ σοφὸς Ἰωάννης [Δαμασκηνός], οὕτω μελουργεῖ:

• **Τ**ώρα, κατὰ τὴν σημερινὴν ἡμέραν τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου, δὲν εἶναι ἄλλα μέρη τοῦ Κόσμου πεφωτισμένα, ἄλλα δὲ ἐσκοτισμένα, ἄλλα ὅλα ὁμοῦ, χωρὶς καμμίαν ἐξαίρεσιν, εἶναι γεμάτα καὶ πεπληρωμένα ἀπὸ τὸ **νοητὸν Φῶς τοῦ ἀναστάντος Δεσπότης**, καὶ ὑπὲρ τὸν Ἥλιον ἐξαστράπτοντος· ὁ Οὐρανός, λέγω, καὶ τὰ ἐν τῷ Οὐρανῷ πάντα, ἡ γῆ καὶ τὰ ἐν τῇ γῆ πάντα, καὶ τὰ σκοτεινὸμορφα δὲ μέρη τοῦ Ἄδου καὶ αὐτὰ σήμερον εἶναι φωτεινὸμορφα.

• **Δ**ιὰ τοῦτο λοιπόν, ἄς μὴ ἐορτάξῃ μόνῃ ἡ γῆ καὶ τὰ ἐν τῇ γῆ, οὐδὲ μόνος ὁ Οὐρανὸς καὶ τὰ ἐν τῷ Οὐρανῷ, οὐδὲ μόνὰ τὰ καταχθόνια, ἀλλὰ ὅλη ὁμοῦ ἡ Κτίσις, ἡ οὐράνιος, ἡ ἐπίγειος καὶ ἡ καταχθόνιος, ἄς ἐορτάξῃ τὴν Ἀναστάσιν τοῦ Χριστοῦ, μὲ τὸ **Φῶς** τοῦ Ὅποιου ἐφωτίσθησαν, ἐλαμπρύνθησαν καὶ τόσον εὐεργετήθησαν·

• **ἄ**λλὰ καὶ αὐτὸς ὁ λαὸς τῶν Ἑθνῶν καὶ ἀπίστων, ὁ κατὰ τὸν Ἡσαΐαν καθήμενος ἐν τῷ σκότει τῆς ἀσεβείας καὶ κακίας, ἄς ἰδῇ τὸ **μέγα τοῦτο Φῶς τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ**, «ἐν ᾧ ἐστερέωται».

• **Ε**ἰς ἄλλα ἀντίγραφα γράφεται «Ἐν Ἥ (ἡγουν Ἀναστάσει)», ὀρθότερον ὅμως εἶναι νὰ γράφεται, «Ἐν ᾧ (Χριστῷ δηλαδῆ)», κατὰ τοὺς δύο ἐρμηνευτὰς τῶν Κανόνων, καὶ κατὰ τὴν ᾠδὴν τῆς Ἄννης, εἰς τὴν ὁποίαν γράφεται: «Ἐστερεώθη ἡ καρδιά μου **ἐν Κυρίῳ**».

■ **Σημειοῦμεν** * * * ἐδῶ, ὅτι καὶ ὁ Θεῖος Κοσμάς [ὁ Μελωδός, Ἐπίσκοπος Μαΐουμα], ὁμότροπος καὶ ὁμόψυχος τοῦ Θεσπεσίου Ἰωάννου [τοῦ Δαμασκηνοῦ], Κανόνα ἐφιλόνησεν εἰς τὴν Ἐορτὴν ταύτην τῆς λαμπροφό-

